

Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych w województwie lubelskim w 2017 roku

30.05.2018 r.

 6,8%

Wzrost plonów zbóż ogółem w 2017 r. w porównaniu z 2016 r.

W województwie lubelskim według wynikowego szacunku powierzchnia upraw zbóż ogółem w 2017 r. była wyższa w stosunku do poprzedniego roku, podobnie jak powierzchnia upraw rzepaku i rzepiku, ziemniaków oraz buraków cukrowych. Zmniejszyła się natomiast powierzchnia uprawy kukurydzy.

Warunki agrometeorologiczne w okresie od jesieni 2016 r. do jesieni 2017 r.

O wysokości plonów upraw rolnych w dużej mierze decydują warunki agrometeorologiczne, tj. temperatura powietrza, ilość i rozkład opadów atmosferycznych oraz nasłonecznienie. Czynniki te, oprócz środków produkcji stosowanych przez rolników, tj. między innymi zastosowanego materiału siewnego, środków ochrony roślin czy zastosowanych nawozów, wpływają na stan i rozwój roślin oraz terminowość wykonywanych prac polowych i zabiegów agrotechnicznych wykonywanych w poszczególnych etapach wegetacji roślin.

Sezon wegetacyjny 2017 r. charakteryzował się w miarę stabilną pogodą bez gwałtownych zjawisk ekstremalnych. Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2016 r. nie wpłynęły znacząco na opóźnienie prac polowych i przygotowanie pól pod zasiew zbóż ozimych. We wrześniu trwały wschody ozimin, a ostatnia dekada października przyniosła nocne przygruntowe przymrozki.

W lutym 2017 r. stan przezimowania większości roślin rzeczoznawcy rolni ocenili na lepszym poziomie niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przyczyniły się do tego warunki pogodowe, a zima charakteryzowała się większą ilością opadów śniegu i niższymi temperaturami niż w sezonie 2015/2016. Oziminy weszły w zimowanie dobrze zahartowane, a w okresie najsilniejszych mrozów większość pól na terenie naszego województwa pokryta była ok. 10 – 20 cm warstwą śniegu. W marcu ruszyła wiosenna wegetacja roślin i rozpoczęto wiosenne wysiewy.

Maj 2017 r. był miesiącem dość chłodnym ze średnią temperaturą powietrza 13,8°C i minimalną temperaturą przy gruncie odnotowaną w stacji meteorologicznej w Lublinie minus 3,7°C. Na początku miesiąca wystąpiła kolejna fala przymrozków (wcześniejsze miały miejsce od połowy kwietnia) oraz opady deszczu i deszczu ze śniegiem. Spowodowało to straty w uprawach roślin sadowniczych oraz opóźnienia w pracach polowych takich, jak: sianie kukurydzy, roślin strączkowych oraz sadzenie ziemniaków.

Lato 2017 r. było ciepłe i wilgotne. Średnia liczba dni deszczowych w województwie lubelskim w lipcu wyniosła 15, zaś w sierpniu 8. Żniwa rozpoczęły się już w drugiej dekadzie lipca. Jednakże były często przerywane przez bardzo obfite opady deszczu i gwałtowne burze, które lokalnie połączone były z gradobiciem, co powodowało wyleganie zbóż. Poprawa pogody nastąpiła na początku sierpnia i do połowy miesiąca zakończono prace żniwne. Oszacowano, że zbiory zbóż były wyższe od uzyskanych rok wcześniej o ok. 15% a rzepaku o 20%. Jednakże zebrane ziarno miało obniżone parametry jakościowe i podwyższoną wilgotność.

Wrzesień charakteryzował się zmienną pogodą. Początek miesiąca dość ciepły z temperaturą powietrza dochodzącą do 28°C, zaś druga dekada była chłodna z ciągłymi opadami deszczu. Pod koniec miesiąca zaczęły występować nocne przygruntowe przymrozki. Takie warunki nie sprzyjały prowadzeniu prac polowych związanych ze zbiorem ziemniaków, soi na ziarno i kukurydzy na kiszonkę. Rolnicy wysiali również większość ozimin, jednak prace te były opóźnione. Wschody ozimin wysianych wcześniej oceniono na dość dobrym poziomie. Pod koniec września rozpoczęła się kampania buraczana.

Korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2017 r. miały przede wszystkim warunki atmosferyczne w ciągu zimy 2016/2017 oraz ciepłe lato.

Niekorzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2017 r. miały przede wszystkim wiosenne przymrozki oraz letnie intensywne i częste opady deszczu.

Tablica 1. Średnia temperatura powietrza i opady atmosferyczne dla województwa lubelskiego w okresie od jesieni 2016 do jesieni 2017 r.

Wyszczególnienie	Średnia temperatura powietrza		Średnia suma opadów	
	w °C	odchylenie od normy ^a	w mm	% normy ^a
JESIEŃ 2016				
Wrzesień	14,8	2,2	13,9	25,3
Październik	6,7	-0,9	94,1	235,0
Listopad	2,2	0,1	45,1	131,7
ZIMA 2016/2017				
Grudzień	-0,1	1,2	46,9	137,3
Styczeń	-5,4	-2,2	14,8	61,3
Luty	-1,7	0,4	37,8	170,0
WIOSNA 2017				
Marzec	5,5	3,8	42,3	158,3
Kwiecień	7,2	-0,4	58,3	148,0
Maj	13,8	0,4	35,8	68,0
LATO 2017				
Czerwiec	17,9	1,7	49,3	75,9
Lipiec	18,3	0,6	95,0	127,0
Sierpień	19,2	2,0	42,3	68,7
JESIEŃ 2017				
Wrzesień	13,9	1,2	95,3	171,0
Październik	8,9	1,3	81,3	204,0
Listopad	3,7	1,6	34,8	101,0

a jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. średnią z lat 1971 – 2000.

Uwaga! Średnie miesięczne (obliczenia US w Lublinie na podstawie danych IMiGW).

Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

Stan przezimowania zbóż w lutym 2017 r. rzeczoznawcy rolni ocenili na lepszym poziomie niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jedyne stan żyta został oceniony na podobnym poziomie jak rok wcześniej i one jako pierwsze z ozimin wznowiły wegetację.

Żniwa rozpoczęto pod koniec lipca i praktycznie do połowy sierpnia zakończono. Jednakże zebrane ziarno zbóż miało obniżone parametry jakościowe (głównie brakuje białka i glutenu) oraz podwyższoną wilgotność, czego przyczyną były warunki atmosferyczne panujące w okresie wegetacji.

Według wynikowego szacunku powierzchnia upraw zbóż ogółem w 2017 r. wyniosła 829,1 tys. ha i była wyższa o 4,1% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 4,3% w stosunku do 2010 r. Plony zbóż ogółem oszacowano na poziomie 43,9 dt/ha, czyli o 6,9% wyższym od uzyskanych rok wcześniej i o 38,2% niż w 2010 r. Zbiory zbóż ogółem w 2017 r. wzrosły o 11,2% w stosunku do 2016 r. i o 44,3% w porównaniu z 2010 r. i wyniosły 3 641,3 tys. t.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

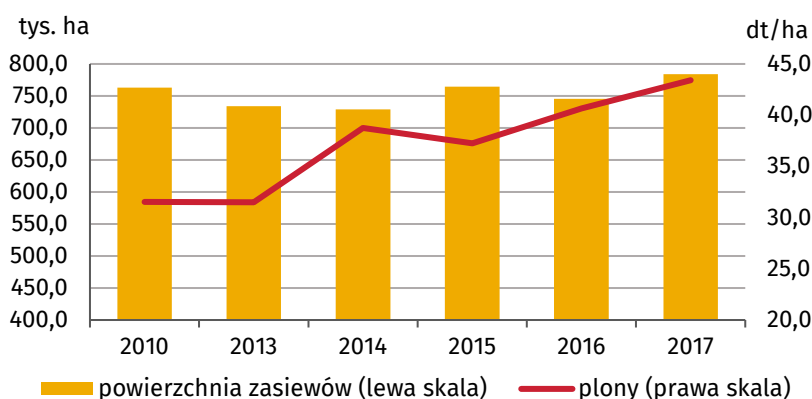
Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych				2016 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	794,7	818,7	796,7	829,1	104,1
Plony z 1 ha w dt	31,8	37,0	41,1	43,9	106,9
Zbiory w tys. t	2 523,9	3 027,2	3 274,1	3 641,3	111,2

Łączna powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi wzrosła w stosunku do 2010 r. o 3,5%, plony o 36,9%, a zbiory o 41,6%.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż (dok)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych				2016 = 100
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi					
Powierzchnia w tys. ha	757,6	764,4	745,6	784,2	105,2
Plony z 1 ha w dt	31,7	37,2	40,7	43,4	106,8
Zbiory w tys. t	2 405,0	2 846,9	3 031,5	3 404,4	112,3

Łączna powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi określona na podstawie wynikowego szacunku wyniosła 784,2 tys. ha i była o 5,2% wyższa niż w 2016 r., a uzyskane plony również osiągnęły wyższy poziom (o 6,8%). W 2017 r. zebrano o 12,3% więcej zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi niż rok wcześniej.

Wykres 1. Powierzchnia zasiewów i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

W maju 2017 r. stan kukurydzy na ziarno rzeczoznawcy rolni ocenili na dobry, chociaż na skutek warunków atmosferycznych wegetacja była opóźniona o 2 tygodnie.

W 2017 r. kukurydzę na ziarno zasiano na powierzchni 31,5 tys. ha, czyli o 0,5% mniejszej w porównaniu z powierzchnią z roku poprzedniego. Zbiory natomiast wyniosły 210,0 tys.t i były o 1,3% wyższe niż w 2016 r.

W 2017 r. plony kukurydzy na ziarno wyniosły 67,6 dt/ha i tym samym były o 1,8% wyższe od uzyskanych w roku wcześniejszym.

Rzepak i rzepik

Stan przezimowania rzepaku i rzepiku w lutym 2017 r. oceniono na lepszym poziomie niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W czerwcu stan upraw rzeczoznawcy ocenili na dobrym poziomie, chociaż na niektórych plantacjach rzepaku ozimego zaobserwowano występowanie zgnilizny twardej. Natomiast na rzepaku jarym, który znajdował się w fazie kwitnienia, występował słodyszek rzepakowy. Do połowy sierpnia zebrano całość rzepaku zarówno ozimego jak i jarego.

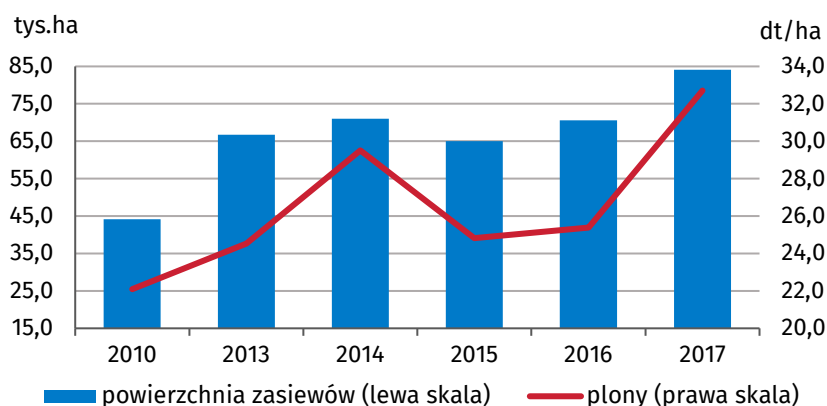
Tablica 3. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych				2016 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	44,1	65,0	69,9	84,1	120,3
Plony z 1 ha w dt	22,1	24,8	25,6	32,7	127,7
Zbiory w tys. t	97,6	161,5	179,2	275,2	153,6

Według wynikowego szacunku powierzchnia upraw rzepaku i rzepiku w 2017 r. wyniosła 84,1 tys. ha i była o 20,3% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim i o 90,8% w stosunku do 2010 r. Zbiory natomiast ukształtowały się na poziomie 275,2 tys. t i były o 53,6% wyższe od notowanych w 2016 r. i prawie trzykrotnie wyższe niż w 2010 r.

W województwie lubelskim plony rzepaku i rzepiku w 2017 r. oszacowano na poziomie o 27,7% wyższym niż w 2016 r. i o 47,9% niż w 2010 r.

Wykres 2. Powierzchnia zasiewów i plony rzepaku i rzepiku

Ziemniaki

W maju 2017 r. wschody ziemniaków były opóźnione ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne. Ziemniaki znajdowały się w fazie zaznaczania rzędów, a na niektórych plantacjach zaczęła pojawiać się stonka ziemniaczana. W czerwcu ziemniaki były w fazie kwitnienia, a stan upraw rzeczoznawcy rolni ocenili na dobrym poziomie.

Zbiory ziemniaków rozpoczęto we wrześniu. Wcześniej zebrane bulwy były w dobrym stanie, jednakże niesprzyjająca aura z ciągłymi i intensywnymi opadami deszczu we wrześniu (średnia liczba dni deszczowych w województwie lubelskim – 17) przyczyniła się do pogorszenia jakości zebranych ziemniaków. Na bulwach tych zaobserwowano przypadki gnicia.

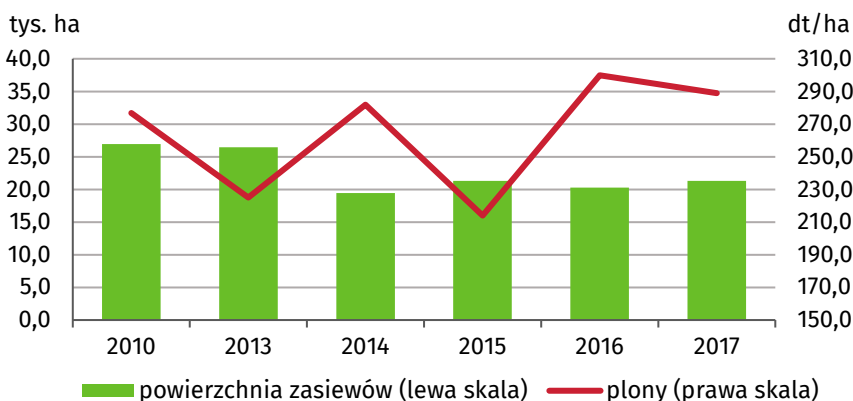
Tablica 3. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych				2016 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	27,0	21,3	20,3	21,3	105,1
Plony z 1 ha w dt	277	214	300	289	96,4
Zbiory w tys. t	746,1	456,0	607,8	615,8	101,3

Według wynikowego szacunku powierzchnia upraw ziemniaków w 2017 r. zwiększyła się o 5,1% w stosunku do poprzedniego roku i wyniosła 21,3 tys. ha, a jednocześnie była o 21,0% mniejsza w porównaniu z 2010 r. W omawianym okresie zebrano o 7,2% mniej ziemniaków niż w 2016 r. i o 17,5% niż w 2010 r.

W 2017 r. plony ziemniaków w województwie lubelskim były o 3,6% niższe w stosunku do uzyskanych w 2016 r., natomiast o 4,4% wyższe niż w 2010 r.

Wykres 3. Powierzchnia i plony ziemniaków

Buraki cukrowe

W kwietniu 2017 r. buraki cukrowe znajdowały się w fazie 2 – 4 par liści, a ich stan rzeczoznawcy rolni ocenili na dobry. Jednakże kwietniowe spadki temperatury poniżej zera spowolniły wschody buraków, a niektóre plantacje wymagały przesiewów. We wschodniej części województwa (powiat hrubieszowski i zamojski) pojawił się szkodnik – szarek kośminek, który spowodował duże straty na plantacjach. W lipcu i sierpniu stan upraw został oceniony na dobrym poziomie, chociaż na niektórych plantacjach zaobserwowano występowanie chwościka i lokalnie błyszczki jarzynówki.

Pod koniec września rozpoczęto zbiory buraków cukrowych i ruszyła tym samym kampania buraczana w cukrowniach. Jakość zebranych buraków rzeczoznawcy rolni ocenili gorzej, ze względu na zawartość cukru, tzw. polaryzację, która była niska (do 14%), co spowodowane było małą ilością słonecznych dni w sierpniu i we wrześniu. W listopadzie 2017 r. jeszcze trwały zbiory buraków cukrowych.

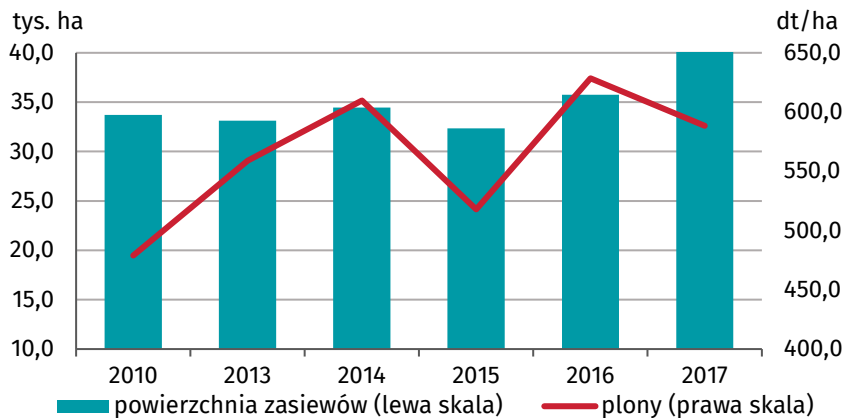
Tablica 3. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych				2016 = 100
OGÓŁEM					
Powierzchnia w tys. ha	33,7	32,3	35,8 ^a	40,9	114,4
Plony z 1 ha w dt	479	518	628 ^a	588	93,6
Zbiory w tys. t	1 614,2	1 674,6	2 247,9	2 407,2	107,1

a Dane ostateczne – zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Powierzchnia upraw buraków cukrowych w 2017 r. zwiększyła się zarówno w stosunku do roku poprzedniego, jak i do 2010 r. odpowiednio o 14,4% i o 21,5%. Zbiory również zwiększyły się o 7,1% w porównaniu z 2016 r. i o 49,1% z 2010 r.

Wykres 4. Powierzchnia i plony buraków cukrowych

W województwie lubelskim plony buraków cukrowych w 2017 r. oszacowano na niższym o 6,4% poziomie niż w 2016 r., natomiast o 22,7% wyższym niż w 2010 r.

Opracowanie merytoryczne:
**Lubelski Ośrodek
Badań Regionalnych**
Magdalena Ściborek-Rycyk
Tel: 81 465 20 46
e-mail: M.Rycyk@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Rolnictwo w województwie lubelskim w 2016 r.](#)

[Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych w województwie lubelskim w 2016 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia upraw zbożowych](#)

[Zbiór](#)